Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2026–2038

Røyrvik kommune

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Røyrvik kommune skal utarbeide ny kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi for perioden 2026–2038.

I kommunal planstrategi 2024–2027 er det vedtatt at kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi skal revideres i planperioden. Dette planarbeidet følger opp prioriteringene og behovene som er identifisert i planstrategien.

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede strategiske styringsdokument og skal gi retning for utviklingen av kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon.

Gjeldende samfunnsdel ble vedtatt i 2017. Siden den gang har det skjedd betydelige endringer i både samfunnsutvikling, lovverk og kommunens utfordrings- og mulighetsbilde. Kommunen står blant annet overfor:

- demografiske endringer og press på tjenestene
- utfordringer knyttet til rekruttering, kapasitet og økonomi
- behov for langsiktig areal- og boligstrategi
- økte krav til samfunnssikkerhet og beredskap
- mulig vekst og strukturendring knyttet til mineralnæring og annen næringsutvikling
- behov for tydeligere kobling mellom planverk, økonomiplan og gjennomføring

Planarbeidet skal bygge videre på kommunal planstrategi 2024–2027, tidligere planarbeid, kunnskapsgrunnlag og erfaringer fra tidligere prosesser.

1.2 Hva er et planprogram?

For kommuneplaner skal det utarbeides planprogram etter plan- og bygningsloven §§ 4-1 og 11-13.

Planprogrammet skal beskrive:

- formålet med planarbeidet

- hvilke tema som skal utredes
- planprosess og framdrift
- opplegg for medvirkning
- behov for kunnskapsgrunnlag og utredninger

Planprogrammet er ikke selve planen, men en plan for hvordan arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal gjennomføres.

1.3 Hva er kommuneplanens samfunnsdel?

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunen som samfunn og organisasjon.

Samfunnsdelen skal:

- gi retning for kommunens utvikling
- være styrende for kommunens prioriteringer
- gi grunnlag for prioriteringer i økonomiplan, handlingsdel og øvrig planverk
- gi føringer for arealplanlegging og arealstrategi
- bidra til helhetlig og langsiktig samfunnsutvikling

Røyrvik kommune ønsker å utarbeide en samfunnsdel som er:

- kort og lettlest
- tydelig og styringsrettet
- realistisk og gjennomførbar
- godt forankret politisk og administrativt

Planen skal utformes med tydelige satsingsområder, mål og strategiske grep.

Kommuneplanens samfunnsdel skal følges opp gjennom en handlingsdel for fire år av gangen (eller mer). Etter kommuneloven § 14-2 kan økonomiplanen utgjøre handlingsdelen av kommuneplanens samfunnsdel. Dette bidrar til å forenkle og effektivisere kommunens planarbeid.

2 Formål med planarbeidet

Formålet med planarbeidet er å utarbeide en oppdatert og framtidsrettet samfunnsdel som:

- peker ut ønsket utviklingsretning for kommunen
- gir tydelige prioriteringer og strategiske valg
- styrker koblingen mellom plan, økonomi og gjennomføring
- legger grunnlag for videre arbeid med kommuneplanens arealdel

- bidrar til helhetlig samfunnsutvikling

Planarbeidet skal bidra til at kommuneplanens samfunnsdel blir et aktivt styringsverktøy og ikke kun et overordnet plandokument. Planen skal være kort, politisk styrende og koblet til økonomiplan.

3 Rammer og føringer for planarbeidet

3.1 Nasjonale føringer

Planarbeidet skal bygge på nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, statlige planretningslinjer og øvrige nasjonale mål og føringer.

Følgende dokumenter vil være særlig relevante:

- Plan- og bygningsloven
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027
- Statlige planretningslinjer
- Folkehelseloven
- Sivilbeskyttelsesloven
- Nasjonale mål for klima, miljø og bærekraft
- Nasjonal mineralstrategi

3.2 Regionale føringer

Følgende regionale planer og strategier vil være sentrale:

- Trøndelagsplanen
- Regional plan for arealbruk i Trøndelag 2022–2030
- Regional planstrategi
- Regionale planer/strategier innen klima, transport og næringsutvikling

3.3 Lokale føringer og grunnlagsdokumenter

Planarbeidet skal bygge på eksisterende kommunale planer, strategier og kunnskapsgrunnlag.

Sentrale lokale dokumenter vil blant annet være:

- Kommunal planstrategi 2024–2027
- Gjeldende kommuneplanens samfunnsdel
- Helhetlig ROS-analyse
- Folkehelseoversikt
- Boligpolitiske vurderinger

- Plan for idrett og fysisk aktivitet
- Stedsutviklingsplan for Røyrvik sentrum
- Utviklingsprogram og omstillingsarbeid
- Arbeid med beredskap og samfunnssikkerhet
- Øvrig relevant kunnskapsgrunnlag

Tidligere høringsuttalelser til planprogram fra 2022 vil også bli vurdert og brukt som grunnlag i det videre arbeidet.

4 Hovedtema og satsingsområder

Det er ikke tatt endelig stilling til framtidige satsingsområder i samfunnsdelen. Disse skal utvikles gjennom politiske arbeidsverksted, medvirkning og videre arbeid med kunnskapsgrunnlaget.

Det er likevel allerede identifisert noen sentrale tema som forventes å bli viktige i planarbeidet:

- tilflytting, bosetting og attraktive lokalsamfunn
- næringsutvikling og verdiskaping
- tjenester, rekruttering og kompetanse
- samferdsel, verdiskaping og bosetting i hele kommunen
- samfunnssikkerhet og beredskap
- folkehelse og livskvalitet
- natur, klima og bærekraftig ressursforvaltning
- arealstrategi og boligpolitikk

4.1 Arealstrategi

Det skal utarbeides en overordnet arealstrategi som del av samfunnsdelen.

Arealstrategien skal ikke være en detaljert arealplan, men beskrive:

- overordnede prioriteringer for arealbruk
- ønsket utviklingsretning for bolig, næring og infrastruktur
- prinsipper for arealforvaltning og utbygging
- hvordan ulike hensyn skal balanseres

Arealstrategien skal gi føringer for senere arbeid med kommuneplanens arealdel.

Tema som forventes å bli særlig viktige:

- spredt boligbygging
- næringsarealer og framtidig vekst

- utmark som ressurs for næring og rekreasjon
- naturhensyn og reindrift
- motorisert og ikke-motorisert friluftsliv
- areal- og infrastrukturutvikling for boligbygging
- håndtering av mulig vekst knyttet til gruvedrift og annen næringsutvikling

Røyrvik kommune legger til grunn at både motorisert og ikke-motorisert ferdsel i utmark er viktige deler av friluftslivet og lokalsamfunnets bruk av naturen. Dette vil være et tema i videre arbeid med arealstrategien.

5 Kunnskapsgrunnlag og utredningsbehov

Kommunen vil i planarbeidet bygge videre på kunnskapsgrunnlaget fra planstrategien. Dette grunnlaget skal bidra til felles forståelse av utfordringer, muligheter og utviklingstrekk i Røyrvik.

Kunnskapsgrunnlaget vil blant annet omfatte:

- demografi og befolkningsutvikling
- tjenestebehov og rekruttering
- folkehelse og levekår
- næringsliv og arbeidsmarked
- boligbehov
- samfunnssikkerhet og beredskap
- klima og miljø
- naturgrunnlag og arealbruk
- infrastruktur og tekniske tjenester
- samisk språk og kultur

Det skal ikke gjennomføres omfattende nye utredninger dersom eksisterende kunnskapsgrunnlag er tilstrekkelig.

Planarbeidet skal likevel suppleres med tilgjengelige oppdaterte analyser, statistikk og vurderinger innen demografi, boligbehov, tjenestekapasitet, næringsutvikling, samfunnssikkerhet, folkehelse, arealbruk, språk og kultur, og infrastruktur.

6 Organisering av planarbeidet

6.1 Politisk organisering

Kommunestyret er planmyndighet og vil ha det overordnede ansvaret for planarbeidet.

Formannskapet vil fungere som styringsgruppe for planprosessen.

Det legges opp til politiske arbeidsøkter og workshops underveis i prosessen for å sikre tidlig politisk forankring og eierskap.

6.2 Administrativ organisering

Kommunedirektøren har ansvar for gjennomføring av planarbeidet.

Planarbeidet koordineres administrativt med støtte fra aktuelle fagområder og ledere.

Det vil ved behov innhentes ekstern bistand til enkelte deler av arbeidet.

7 Medvirkning

Medvirkning skal være en sentral del av planarbeidet.

Det legges opp til en bred og praktisk tilnærming til medvirkning, tilpasset Røyrvik kommune som liten kommune med korte avstander mellom innbyggere, politikere og administrasjon.

Medvirkningen skal bidra til bred involvering og lokalforankring, samt skape felles forståelse av utfordringer og muligheter for røyrviksamfunnet. Medvirkningen er sentral i utvikling av planens satsningsområder og mål.

Medvirkningen skal gjennomføres på et overordnet og strategisk nivå, med hovedfokus på hva kommunen skal prioritere framover, hvilke mål kommunen skal arbeide mot, hvilke strategiske grep som er viktigst, og hvordan arealbruk og utvikling bør styres på lang sikt.

Planarbeidet skal involvere:

- kommunestyret
- ungdomsråd og barn og unge
- næringsliv, inkludert primærnæringer
- frivillige organisasjoner
- innbyggere
- regionale og statlige myndigheter

Det planlegges blant annet:

- politiske arbeidsøkter
- dialogmøter
- folkemøter
- møter med næringsliv og frivillighet
- høringsperiode med mulighet for innspill
- digitale og skriftlige innspill

Kommunen vil legge vekt på tidlig involvering og åpen dialog gjennom hele planprosessen.

7.1 Medvirkningsaktiviteter:

Aktivitet	Målgruppe	Tema	Tidspunkt
Digital spørreundersøkelse (åpen for alle innbyggere)	Alle innbyggere	Prioriteringer, utvikling, arealstrategi	Høst-26
SMS-/nettundersøkelse ungdom 15–25 år	Ungdom og unge voksne	Oppvekst, bolig, trivsel, framtid	Høst-26
Spørreundersøkelse voksne 25–50 år	Yrkesaktive og småbarnsforeldre	Bosetting, tjenester, arbeid, bolig	Høst-26
Spørreundersøkelse 60+	Eldre innbyggere	Tjenester, tilgjengelighet, livskvalitet	Høst-26
Spørreundersøkelse næringsliv og primærnæring	Næringsliv, landbruk, reindrift	Næring, areal, rekruttering, utvikling	Høst-26
Arbeidsøkt/gruppearbeid formannskap	Politikere	Satsingsområder og strategiske prioriteringer	Høst-26
Arbeidsøkt/gruppearbeid kommunestyre	Kommunestyret	Satsingsområder, mål og strategier	Vår-26 Høst-26
Møte med ungdomsråd	Ungdomsråd	Ungdomsperspektiv og framtid	Høst-26
Møte med eldre- og funksjonshemmedes råd	Eldreråd/råd for personer med funksjonsnedsettelse	Tjenester, tilgjengelighet og livskvalitet	Høst-26
Folkemøte	Innbyggere og organisasjoner	Samfunnsutvikling og arealstrategi	Høst/vinter-26/27
Dialog med reinbeitedistrikt	Reinbeitedistrikt	Arealbruk og samfunnsutvikling	Høst-26
Digitale innspill	Alle	Supplerende innspill	Høst/vinter-26/27

8 Framdriftsplan

Følgende framdrift legges til grunn:

Aktivitet	Tidspunkt
Oppstart av planarbeid	Våren 2026
Utarbeidelse av planprogram	Våren 2026
Høring planprogram	Høst 2026
Fastsetting av planprogram	Høst 2026
Kunnskapsgrunnlag og medvirkning	Høst 2026
Politiske arbeidsøkter	Vår–høst 2026
Utarbeidelse av planforslag	Høst 2026
Førstegangsbehandling	Høst 2026
Offentlig ettersyn	Høst 2026/vinter 2027
Sluttbehandling	Vinter 2026/2027

Framdriftsplanen er tentativ og kan justeres underveis.

9 Oppsummering

Røyrvik kommune står overfor både utfordringer og nye utviklingsmuligheter. Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skal bidra til å:

- tydeliggjøre retning og prioriteringer
- styrke koblingen mellom plan og gjennomføring
- bygge felles forståelse og politisk eierskap
- legge grunnlag for framtidig areal- og samfunnsutvikling

Planarbeidet skal være realistisk, tydelig og tilpasset Røyrvik kommunes størrelse, kapasitet og utviklingsbehov.

Målet er å utarbeide en samfunnsdel som blir et aktivt og relevant styringsverktøy for kommunen og lokalsamfunnet.